

изисква младите да направят всичко възможно, за да го получат. (Иванова 1984, 38, 107) Но когато постъпката на някои отрочета е толкова драстично неприемлива и е в разрез с установените норми, родителите прибегват до единственото оръжие с което разполагат – клетвата.

Независимо, че съществува такъв неписан закон в древното общество, никой възрастен не си позволява да злоупотребява с него, защото, наказвайки децата си, хората всъщност осъждат в много по-голяма степен самите себе си. Той се включва автоматично винаги, когато волно или неволно чедото им извърши престъпление спрямо отделна личност или обществото като цяло, когато не изпълни синовния си дълг и остави родителите си без подслон.⁶ Според информаторите, родителите прибегват до проклетисване много рядко, защото не само знаят, те са убедени, че това е много лошо нещо.⁷ Практиката показва, че причините за това са толкова различни, колкото е богат и разнообразен самият живот. Често това е кражбата на семейното имане от единия син, което ощетява както останалите братя и сестри, така и самите родители.⁸ Случва се причината да е в своеволието и непослушанието на сина или дъщерята или даже само за това, че е „пресрещнал” /отвърнал/ или „натъртил” /сопнал се/ на бащата или майката.⁹ Големият наш етнограф Д. Маринов казва: „Тия клетви на баща или майка стигат до бога и господ ги веднага зима във внимание и ги изпълнява”. (Маринов 1981, 264-265) С други думи казаната от родителите словесна формула може да направи това, което може единствено всевишния.

От позицията на днешното време, тази фанатична убеденост и несломима решителност при отстояване на строгите морални норми е неразбираема, но за патриархалния човек това противопоставяне е най-нормалното. Устройството на системата е такова, че се включват инстинктите за самосъхранение, в резултат на което, всеки член на обществото прави необходимотор за да се възвърне балансът в живота им. И най-малкото прегрешение от страна на човека води до нарушаване на вековно установени традиции, в резултат на което настъпва хаос и деструкция. Това състояние е равносилно на катастрофа с непредвидими последиствия за цялата общност

6 Дочка Кондева Недева, 85 год. гр. Кермен.

7 Димитрина Русева Илиева, 72 год. с. Бозаджий.

8 Мария Димитрова Александрова, 68 год. с. Бял Кладенец.

9 Слава Петрова Колева, 85 год. гр. Кермен.